DINU PIVNICERU

SĂRMANUL Adrian

Roman pentru copii și tineret

Desene de PASCAL

3. MOARTEA DUDUIEI MARTA

Adrian a terminat și clasa a patra primară, luând premiul întâiu, așa cum luase și în clasele celelalte. In seara zilei de împărțire a premiilor, s'a dat un ospăț frumos la vila părinților săi adoptivi. La ospăț, au fost invitați directorul și ceilalți învățători ai școalei, preotul și câțiva fruntași din comună, funcționari și meșteri de la fabrica de mobile a d-lui Manole, precum și toți elevii din clasa lui Adrian.

Pomenim în treacăt, că printre acești elevi, vreo doi, trei mai aveau pe frunte sau pe brațe urme de cucuie și vânătăi căpătate în încăerările lor cu Adrian. Insă, le uitaseră, așa că acum veneau ca prieteni și colegi.

La sfârșitul mesei, directorul școalei ținu o cuvântare, lăudând însușirile micului sărbătorit, dar, în acelaș timp, atrăgându-i băgarea de seamă asupra datoriei ce are de a se sili să-și înfrâneze pornirea spre violență și graba cu care caută să-și facă singur dreptate. „Să nu ne mai iei la bătaie și să nu ne mai faci cucuie și vânătăi", întregi vorba directorului școalei unul din foștii colegi de clasă ai lui Adrian.

Aceste cuvinte stârniră râsul oaspeților. Insă, la auzul lor, Adrian plecă rușinat ochii.

In primele zile din luna Septemvrie, Adrian a fost înscris la liceul dela Brașov. E bine să spunem aici, că a fost înscris cu numele de Osnadă, care, precum știm, era numele de familie al tatălui său adoptiv, pe când numele său de familie era Păunea. Insă hotărîrea părinților săi adoptivi era ca Adrian să ajungă a crede că el este fiul lor adevărat, ceea ce isbutiseră să facă. Precum am văzut în primul capitol, Adrian n'avea decât vârsta de doi ani și jumătate, când fusese luat de soții Osnadă dela Leagănul Sfânta Ecaterina. Amintirile de până atunci se șterseseră și pieriseră cu totul din mintea-i de copil așa de mic. El nici nu bănuia, că nu este copilul adevărat al duduiei Marta și al domnului Manole.

E drept că îl cam punea în încurcătură chestiunea cu bătrâna Ioana, căreia îi spunea „mama mare" și la care ținea nespus de mult. „Este oare mama lui tăticu sau a mămichii?" Așa se întreba deseori Adrian. Ba o întrebă și pe dânsa, dar ea îi răspunse: „Puiule, eu vreau să fiu mama mare a ta și atâta îmi ajunge".

Oricum, fapt este că Adrian a fost înscris la liceul din Brașov cu numele de familie Osnadă. De altfel, cu acest nume fusese înscris și la școala primară.

Una din urmările înscrierii sale la liceu — urmare căreia el îi dădea o deosebită însemnătate — a fost că acum făcea singur drumul dela vilă la Brașov, fără să fie însoțit, așa cum era însoțit, când mergea la școala primară, de duduia Marta sau de bătrâna Ioana. Domnul Manole îi scosese un abonament la trenul, un fel de trentramvaiu, care face de câteva ori pe zi legătura între Brașov și frumoasele comune din Săcele. Vila în care locuia Adrian cu părinții săi adoptivi se găsea doar la marginea uneia din aceste comune.

Și ce mândru se simțea Adrian, mai ales în primele zile, când, cu ghiozdanul de cărți la spate, pleca singur de la vilă, se urca în vagon și arăta controlorului abonamentul său!

E adevărat, că de multe ori, fie duduia Marta, fie bătrâna Ioana, mergeau c uel la Brașov. Insă ca să nu-l

Adrian ca elev la liceu

facă să se simtă jignit, îi spuneau că au și ele treabă la Brașov, că au de făcut ceva cumpărături.

La liceu, Adrian a continuat să fie acelaș elev sârguitor, așa cum fusese și în cursul primar. Incă din prima lună isbutise să fie printre cei dintâi din clasă. Dar și la liceu a continuat să-și păstreze caracterul de băiat, care se aprinde iute și n'așteaptă să-i facă altcineva dreptate ,atunci când credea că are dreptate. Nu doar că era un copil, căruia să-i fi plăcut din senin să se certe sau să se bată cu colegii săi. De asemenea, nu era un copil, care să fi simțit un fel de plăcere răutăcioasă în a se lua la harță cu cei mai slabi decât dânsul.

In această din urmă privință, putem spune cu convingerea deplină că nu spunem decât adevărul, că Adrian era cu totul dimpotrivă. Erau anume două lucruri, care îl scoteau din fire și-l făceau să dea pornirii sale violente drumul. Intâiu, nu putea suferi ca un elev mai mare și mai tare să atace pe un elev mai mic și mai slab. Sărea numaidecât și cu tot curajul lua apărarea acestuia din urmă.

Al doilea lucru, care îl scotea din țâțâni, era când vedea elevi, care pârau pe colegii lor la domnii profesori sau, cum spunea el, „făceau pe spionii".

Unor astfel de elevi, le striga dela obraz: „Sunteți niște lași și niște nemernici!" De cele mai multe ori însă, nu se mulțumea cu aceste cuvinte de ocară, ci, închipuindu-și că așa îi poate lecui de apucăturile lor, cu adevărat vrednice de disprețuit, tăbăra pe dânșii. Firește, cei atacați se apărau și așa se încingea o încăerare în lege.

Se întâmpla, cum și trebuia să se întâmple, ca și Adrian să iasă uneori „scărmănat" din aceste încăerări. Se mai alegea și el, ba cu un cucuiu, ba cu mâinile sgâriate, ba cu nasul sângerat. Dar pe când mulți din elevii, cu care se bătea, mergeau plângând să-l reclame la domnii profesori, nimeni nu l-a văzut pe Adrian să facă așa ceva. Ba chiar, când un domn profesor îl întreba cine îl sgâriase sau îl însângerase, el răspundea: „Nimeni. M'am sgâriat și m'am lovit eu însumi, fără să vreau".

Așa se face că, pe când domnii profesori îl scoteau totdeauna pe el vinovat și-l pedepseau, niciun alt elev nu era pedepsit din pricina lui. Dar tot așa se face că Adrian ajunsese să fie socotit la liceu ca un elev bun la învățătură, dar cu apucături rele. Domnul director al liceului rugase chiar în câteva rânduri pe d. Manole să vie la liceu, unde îi se plângea de purtarea lui Adrian. „Dacă mai continuă să se poarte în felul acesta, ne vom vedea nevoiți, spre marea noastră părere de rău, să-l dăm afară din școală".

Se înțelege că astfel de vești îi pricinuiau d-lui Manole o adâncă amărăciune. Seara, la vilă, chema pe Adrian să-l certe și să-i dea povețe bune. Insă de fiecare dată Adrian căuta să explice că fusese părît pe nedrept și că avusese dreptate să se poarte așa cum s'a purtat. Duduia Marta și bătrâna Ioana găseau totdeauna, în dragostea ce-i purtau, că băiatul n'are nicio vină, pe când, deseori, d. Manole cădea pe gânduri și se întreba singur: „Oare, nu cumva Adrian a moștenit aceste apucături dela tatăl său?" Și zi de zi se făcea mai tare în el dorința de a afla cine și din ce familie a fost tatăl lui Adrian.

Dar cu astfel de întâmplări și necazuri au trecut doi ani, de când Adrian mergea la liceu. In acești doi ani, el a fost la învățătură fruntea clasei. I s'ar fi dat chiar fără șovăială premiul întâiu, dacă și notele sale dela purtare ar fi fost tot așa de bune ca și notele dela învățătură. Totuși, a fost pentru dânsul un câștig, iar pentru părinții